

GIẢI PHÓNG THỦ ĐÔ HÀ NỘI – BÀI HỌC KINH NGHIỆM VỚI CÔNG CUỘC PHÁT TRIỂN ĐẤT NƯỚC

Thủ đô Hà Nội với hàng nghìn năm văn hiến và là nơi “địa linh, nhân kiệt” luôn đóng vai trò quan trọng trong lịch sử tồn tại và phát triển của đất nước và con người Việt Nam. Dưới góc độ nhất định, hầu như toàn bộ lịch sử của dân tộc ta đều hiện diện ở đây - một trong những kinh đô đầu tiên và là quốc đô qua hầu hết các thời kỳ lịch sử của đất nước, là viên ngọc sáng không những trong cuộc đấu tranh bền bỉ chống chính sách đồng hoá của ngoại bang, mà còn trong chiến đấu chống lại nhiều đội quân xâm lược hùng mạnh. Kể cả khi không là quốc đô, thì sự nghiệp bảo vệ, giải phóng Thủ đô Hà Nội luôn là điểm hội tụ và toả sáng - những nét đẹp văn hoá quân sự truyền thống của dân tộc, thể hiện ở nhiều chiến công hiển hách mang ý nghĩa quyết chiến, chiến lược, cùng rất nhiều tài năng, anh hùng, nhân vật lịch sử quân sự, và tất nhiên, nơi đây cũng diễn ra những sự biến thiên của lịch sử mà qua đó rút ra những bài học kinh nghiệm hữu ích.

Bước vào thời đại mới, khi sự nghiệp bảo vệ, giải phóng Thủ đô Hà Nội được đặt dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam, thì càng tỏ rõ tầm quan trọng của sự nghiệp ấy. Chính vì vậy, việc nghiên cứu thấu đáo sự nghiệp bảo vệ, giải phóng Thủ đô Hà Nội không chỉ là đánh trúng trọng tâm, đi vào mắt xích chủ yếu nhất trong toàn bộ lịch sử đấu tranh dựng nước và giữ nước của dân tộc, mà còn cho phép mọi người con dân đất Việt có thêm nhiều hiểu biết về lịch sử chói lọi của một dân tộc anh hùng, đồng thời đó cũng mang ý nghĩa đột phá để tiến tới tổng kết toàn diện hơn, sâu sắc hơn các bài học kinh nghiệm trong lịch sử dựng nước đi đôi với giữ nước của dân tộc Việt Nam

Hà Nội kỷ niệm 65 năm Giải phóng Thủ đô

Cùng với việc nghiên cứu theo tiến trình lịch sử thời đại, thì sự nghiệp bảo vệ giải phóng Thủ đô Hà Nội còn được nghiên cứu để so sánh với kinh nghiệm rút ra từ thực tiễn các nước trong thời đại hiện nay: cả về bảo vệ thủ đô trong chiến tranh hay trong chống “diễn biến hoà bình”, bạo loạn lật đổ và “cách mạng sắc màu”; cả những kinh nghiệm rút ra từ thành công và từ thất bại. Đặc biệt, sự nghiệp đổi mới vì mục tiêu “dân giàu, nước mạnh, xã hội công bằng, dân chủ, văn minh” trong điều kiện mở cửa, hội nhập quốc tế của nước ta vừa đặt ra những đòi hỏi cấp thiết, vừa cung cấp những luận chứng sống động để khẳng định vị trí chiến lược của Thủ đô Hà Nội hiện nay. Hơn nữa, nhu cầu bảo vệ Thủ đô Hà Nội trong những tình huống chiến lược mới càng đòi hỏi phải đứng vững trên nền tảng những giá trị văn hoá lịch sử quân sự để có nhận thức mới về những vấn đề cơ bản trong bảo vệ Thủ đô.

Nghiên cứu những bài học kinh nghiệm lịch sử trong sự nghiệp bảo vệ, giải phóng Thủ đô Hà Nội còn nhằm đáp ứng nhu cầu xã hội cấp thiết trong đời sống văn hoá tinh thần nhân dân Thủ đô và nhân dân cả nước là được hiểu biết, học tập về kinh nghiệm lịch sử nhằm củng cố ý chí tự lực, tự cường, nâng cao lòng tự hào và tự tôn dân tộc, học những kinh nghiệm hay, tránh lặp lại những sai lầm từ lịch sử... nhằm vận dụng phát huy truyền thống vào công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Việc hiểu biết sâu sắc lịch sử bảo vệ, giải phóng Thủ đô Hà Nội, nắm vững những bài học kinh nghiệm trong sự nghiệp ấy còn đáp ứng nhu cầu chống lại những nhận thức sai lầm, những luận điệu phản động của các thế lực thù địch hòng xuyên tạc lịch sử, phủ nhận giá trị chân chính của sự nghiệp bảo vệ, giải phóng Thủ đô Hà Nội nói riêng và lịch sử dựng nước đi đôi với giữ nước của dân tộc Việt Nam nói chung.

Trước hết, cần tiếp tục tổng kết tư liệu lịch sử một cách có hệ thống để không ngừng làm giàu những bài học kinh nghiệm lịch sử. Hà Nội đã chứng kiến biết bao thăng trầm của lịch sử, và cũng đã làm nên lịch sử không chỉ cho riêng mình, mà còn cho đất nước và con người Việt Nam trong suốt chiều dài lịch sử. Theo đó, những tư liệu lịch sử về Thủ đô Hà Nội ngày càng dày lên, trở thành tài sản vô giá cho các thế hệ hôm nay và mai sau kế thừa và phát triển, để Hà Nội mãi xứng đáng với vị thế đặc biệt là chốn hội tụ trọng yếu của bốn phương đất trời. Các tư liệu lịch sử của Hà Nội được giữ lại cho đến giờ hết sức phong phú và đa dạng, phản ánh những giá trị tiêu biểu của đất nước và con người Việt Nam. Dù dưới dạng vật chất hay tinh thần, các tư liệu lịch sử ấy đều phản ánh vẻ đẹp của một trung tâm văn hóa của cả nước trên mọi phương diện. Du khách quốc tế và trong nước đến với Hà Nội bị thu hút không phải bởi các công trình kiến trúc đồ sộ, nguy nga, mà bởi sức hấp dẫn của chiều sâu văn hóa, diện mạo tinh thần của mảnh đất ngàn năm văn hiến và con người thanh lịch, văn minh.

Những hoạt động của người dân Hà Nội chào mừng kỷ niệm 65 năm giải phóng Thủ đô

Tổng kết thực tiễn để bổ sung những giá trị mới vào lịch sử bảo vệ, giải phóng Hà Nội không thể tách rời thực tiễn cách mạng của cả nước dưới sự lãnh đạo của Đảng, cùng với những vấn đề đặt ra cho nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa, trong đó có thành tựu thực tiễn bảo vệ Thủ đô Hà Nội. Trong đó, cần tập trung tổng kết những giá trị văn hoá - lịch sử quân sự trong Cách mạng tháng Tám, hai cuộc kháng chiến và trong sự nghiệp đổi mới của Thủ đô. Đồng thời, cần tổng kết thực tiễn trên tất cả các mặt hoạt động nhằm thực hiện nhiệm vụ quân sự - quốc phòng của Thủ đô hiện nay như: xây dựng thế trận và khu vực phòng thủ, xây dựng lực lượng vũ trang Thủ đô, xây dựng các phương án tác chiến bảo vệ Thủ đô sẵn sàng đánh thắng chiến tranh xâm lược kiểu mới của địch... Đặc biệt, công tác tổng kết thực tiễn - phát triển lý luận của Thủ đô Hà Nội còn có nhiệm vụ biến những thành quả đạt được của Thủ đô thành giá trị bổ sung vào di sản bài học kinh nghiệm lịch sử bảo vệ, giải phóng Hà Nội, trong đó cần bao quát những vấn đề mới, toàn diện về lý luận bảo vệ Thủ đô Hà Nội trong thời kỳ mới: mục tiêu, tính chất, đặc điểm bảo vệ; nội dung, phương thức bảo vệ; tiềm lực và lực lượng bảo vệ; mối quan hệ giữa xây dựng và bảo vệ. Các vấn đề lý luận và thực tiễn mới về phát triển kinh tế - xã hội gắn với củng cố quốc phòng - an ninh, về sự kết hợp quốc phòng - an ninh và đối ngoại trong bảo vệ Thủ đô, về xây dựng tiềm lực tổng hợp, phòng chống “diễn biến hòa bình”, bạo loạn lật đổ, về chiến tranh nhân dân Thủ đô chống chiến tranh công nghệ cao của địch... cũng cần được tổng kết và bổ sung vào hệ giá trị văn hoá - lịch sử quân sự của Thủ đô Hà Nội. Thêm nữa, cần đặc biệt quan tâm tổng kết thực tiễn, phát triển lý luận về sự lãnh đạo của Đảng đối với các lực lượng vũ trang và sự nghiệp quân sự quốc phòng.

Đề đổi mới phương pháp, cách thức tiến hành, khắc phục tình trạng theo lối mòn, chỉ dựa vào những kết luận đã có sẵn để luận giải theo lối kinh nghiệm, ít đưa ra được những khái quát mới phù hợp với thực tiễn, cần xây dựng cả năng lực tổng

kết thực tiễn, năng lực khái quát lý luận và năng lực giải quyết thành công những vấn đề mới do thực tiễn đặt ra. Đó là quá trình bằng tư duy khoa học với phương pháp biện chứng duy vật để phân tích, đánh giá, khái quát thực tiễn quân sự - quốc phòng nhằm rút ra những bài học chỉ đạo thực tiễn mới, không dừng lại ở những tri thức kinh nghiệm cụ thể, cá biệt, không bị trói buộc vào những tình huống sự vụ với phương thức hành động cứng nhắc, đồng thời khắc phục được bệnh giáo điều và bệnh kinh nghiệm chữ nghĩa - những căn bệnh làm thui chột năng lực sáng tạo lý luận. Điều đó đòi hỏi công tác tổng kết thực tiễn, bổ sung những giá trị mới vào lịch sử truyền thống bảo vệ, giải phóng Thủ đô Hà Nội phải bảo đảm tính khách quan khoa học, tính khái quát cao, tính mục đích đúng đắn. Đồng thời, cần phải được tiến hành đồng bộ, có kế hoạch, có phương thức, hình thức huy động rộng rãi các nhà khoa học, các nhà hoạt động thực tiễn cùng tham gia nghiên cứu tổng kết, phát huy trí tuệ tập thể, thực hiện dân chủ trong nghiên cứu.

Tăng cường hợp tác với quốc tế và trong nước nhằm phát triển những bài học kinh nghiệm lịch sử trong sự nghiệp bảo vệ, giải phóng Hà Nội. Hà Nội là một trong những địa phương phải liên kết, phát triển và mở rộng quan hệ với các bộ, ban, ngành, địa phương... trong cả nước. Trong quan hệ quốc tế, Hà Nội trực tiếp tham gia phát triển quan hệ đối ngoại với một số thủ đô, vùng lãnh thổ của các nước trên thế giới, tạo thuận lợi để mở rộng quan hệ kinh tế, văn hoá, quốc phòng, an ninh... Trong quan hệ với các địa phương, bộ, ban, ngành trong nước, Hà Nội đã chính thức ký kết hợp tác song phương với nhiều tỉnh, thành phố trong vùng kinh tế trọng điểm Bắc Bộ và lân cận, đồng thời đã thoả thuận hợp tác từng lĩnh vực với một số tỉnh, thành phố khác. Các tỉnh, thành phố Hà Nội đã xây dựng, triển khai nhiều chương trình, dự án hợp tác cụ thể, đạt được những kết quả bước đầu đáng khích lệ, được nhân dân đồng tình, hưởng ứng.

Giải phóng Thủ đô Hà Nội là công cuộc cách mạng đặc sắc bởi lẽ đây thực sự là thủ đô tiêu biểu cho thể chế chính trị tiên bộ, hợp với lòng dân dựa trên cơ sở tính ưu việt của hình thái kinh tế - xã hội phù hợp với tiến trình lịch sử; tiêu biểu cho khả năng phát triển mọi sức mạnh tiềm ẩn của cả quốc gia dân tộc nhằm xây dựng và bảo vệ đất nước; tiêu biểu cho tương lai phát triển của dân tộc hướng đến những chân giá trị về mọi phương diện chính trị, kinh tế, văn hóa, giáo dục, khoa học, quốc phòng, an ninh, quan hệ quốc tế... Đó là nền văn hóa mang tên Thăng Long Hà Nội, do nhân dân Hà Nội cùng với nhân dân cả nước bồi đắp qua những chiến công bảo vệ đất nước được đúc kết từ thực tiễn đấu tranh và được tiếp nối bởi những giá trị mới trong thời đại Hồ Chí Minh.

Hồng Hạnh